

వాయుభక్షకుడు

దాదాపు పదేళ్ళ క్రితం ఒక కుగ్రామంలో ఒక మామూలు ఇల్లాలు ఒక్కసారిగా ప్రసిద్ధ వ్యక్తి అయిపోయింది. పలాని మాలక్ష్మమ్మగారింట్లో చాకిరిచేసే రంగడు అన్నమే తినట్ట, అన్న పుకారు ఊరంతా చుట్టేసుకుంది. అది క్రమంగా చుట్టవక్కల గ్రామాలకు కూడా పాకింది.

"ఆఁ దొంగవేషమై ఉంటుంది" అన్నారు కొందరు. "ఈ వెధవ ప్రపంచంలో ఏది చెప్పినా నమ్మేవాళ్ళున్నారు గద" అన్నారు మరి కొందరు. అట్లా అన్నం తినకుండా బతికే అవకాశమే ఉంటే నిన్న మొన్న ఆ బెంగాల్లో అన్ని లక్షల మంది ఎందుకు చావాలిసొచ్చిందీ? అన్నారు ఇంకా కొందరు.

కాని ఈ వార్త నమ్మినవాళ్లే జానీ.

"ఏ మనిషిలో ఏ మహత్తుంటుందో ఎవరు చూశారు? మా వదినెగారి ఊర్లో ఓ పిచ్చి పిల్లవాడు చెట్టుమాసిక్షణంలో చెప్పేస్తాట్ట. ఎన్ని ఆకులున్నాయో,

ఎందు మీరవకాయ గలగల్గడిస్తే ఎన్ని విత్తులున్నదీ చెప్పేస్తాట్ట!" అని కొందరూ, "జలభక్షణా, వాయుభక్షణా అనే మాటలు ఊరికే పుట్టినాయట్రా? ఏ పుట్టలో ఏ పాముండో ఎవరు చెప్పగలరు? ఏ జన్మలోనో యోగి అయి ఉంటాడు. కించిత్తు దోషం చేసుకొని ఈ జన్మలో ఈ తక్కువ పుట్టక పుట్టాడు. ఆ పాపం కాస్తా పరిహారం అయిపోగానే ఆ శ్రీమన్నారాయణమూర్తి వారి సన్నిధికి నేరుగా చక్కాపోతాడు!" అని మరికొందరూ, "ప్రకృతి చిత్రాలను మనం ఊహించలేం. మా మేనమామల ఊళ్ళో ఏడు తలల ఈతచెట్టు లేదా? పిడవర్రులో ఘంటలమ్మ తాళ్ళుండేవి కావూ? హిమాలయం మంచుకొండల్లో దిగంబరుడున్నాడని మనం వినలా? ఒకాయన నా చిన్నతనంలో మన ఊరి చెరువులో బాసినపట్టు వేసుకుని ఈ చివర నుంచి ఆ చివరకు ఈదాడని చెప్పకోలా? వాటిని మనం ఆర్థం చేసుకోలేం. మన పరిజ్ఞానం చాలదు. అంతే" అని ఒకరూ, ఈ విధంగా తలో మాటా అన్నారు.

ఇంతకూ రంగడు అన్నం తినడనేది ఎట్లా బయటపడిందంటే -

వాడు మాలక్ష్మమ్మగారింట్లో చాకిరీ చేస్తూండేవాడు. వాడి కప్పడు వదేళ్లో వన్నెండేళ్లో ఉంటాయి. వాడి దసలు ఆ వూరు కాదు. తన దేవూరో వాడికి తెలీదు. చిన్నతనంలోనే తల్లి చచ్చింది. తండ్రనేవాడు ఉన్నాడో లేదో కూడా ఎవరికి తెలీదు. ఏడాది క్రితం ఆ వూరు వచ్చాడు. మాలక్ష్మమ్మ గారింటికి వచ్చి వని చేస్తానన్నాడు. ఏ చాకిరీ అయినా చేస్తానన్నాడు. జీతంకూడా అడగలేదు. రెండు పూటలా ఇంత తిండి పెట్టే ఏర్పాటుతో వాణ్ని పనికి పెట్టు కున్నారు. పిల్లల ఎంగిలి కంచాల్లో మిగిలినది వాణ్ని తినమనేవాళ్ళు. కంచాల్లో ఎక్కువ మిగిలినా తక్కువ మిగిలినా వాడేమీ పేచీ పెట్టేవాడు కాదు. ఎంగిలి కంచాలు తీసుకుని ఇంటి వెనక్కు పోయేవాడు. కంచాలు కడిగి తెచ్చి ఇంట్లో పెట్టేవాడు. కంచాల్లోది వాడు తింటున్నాడనే మాలక్ష్మమ్మగా ర నుకునేది ఆవిడకిమటుకేం తెలుసూ?

ఒకరోజు వెన్నెల రాత్రి, పిల్లల అన్నాలయాక, ఎందుకో మాలక్ష్మమ్మ గారు ఇంటి వెనక్కు వెళ్ళేసరికి అక్కడ రంగడు తెల్ల కుక్కను చేరదీసి దానికి కంచాల్లో అన్నం పెడుతున్నాడు. ఆ పూట రంగడికి అన్నం తక్కువయిందని అంతోఇంతో నొచ్చుకుంటున్న మాలక్ష్మమ్మకి చూడగానే శివం ఎత్తినట్టయింది.

"నీ కడుపు కాలా! ఆ అన్నం కాస్తా కుక్కకి పెడుతున్నావేరా? నువ్వేం తినిచస్తావ్?" అని అడిగిం దావిడ.

రంగడు మాటా పలుకూ లేకుండా కంచాలు తీసుకుపోయి, కడిగి తెచ్చి, లోపల పెట్టి, అరుగు మీద చుట్ట చుట్టుకుని వడుకుని, నిద్రపోయాడు. అంత నేపూ యజమానురాలు వాణ్ణి తిట్టిపోస్తూనే వుంది. అడుక్కు తినే వాళ్ళందరికీ ఉండే తెగులే ఇదన్నది. పిల్లల ఎంగిలి తినటం కుంకకి నామోషీ అయింది కాబోలునన్నది. పాపం కదా అని ముష్టివాణ్ణి చేరదీసి పిల్లలతో సమంగా పెంచితే కళ్ళు నెత్తికొచ్చాయన్నది. తేర తిండి బాగా వంటపట్టి ఈకాడికి వచ్చిందన్నది. నాలుగు రోజులు తిండి పెట్టకపోతే డొక్క మాడి అప్పుడు తెలిసివస్తుందన్నది. ఇంకేమేమో అన్నది. దేనికి రంగడు సమాధానం చెప్ప లేదు.

కోపం వస్తే మా మాలక్ష్మమ్మ మామూలు మనిషి కాదు! మర్నాడు పొద్దున పిల్లల కంచాల్లో మిగిలినది రంగడు తినటానికి లేకుండా వీధిలో పారేసింది. మళ్ళీ తెల్ల కుక్కే వచ్చి అది కాస్తా తినేసింది. ఆ కుక్కను చూడ గానే తాను చేసిన పని అర్థం లేని పని అని ఆవిడకు తట్టింది. తాను ఈ పూట చేసిన పనేగా వాడు చేసిందీను? అది శిక్ష ఎట్లా అవుతుంది?

నిక్షేపంబాంటి అన్నంకాస్తా కుక్కకి పెట్టాడని ఆవిడ ఆగ్రహించిందే గాని, రంగడు ఏం తిన్నాడు. తినకుండా ఎట్లా ఉన్నాడన్న అనుమానం మాలక్ష్మమ్మకు ఇప్పుడే కలిగింది. తాను పెట్టే ఎంగిలి మెతుకులు కుక్కకు వేసి వాడు ఇంకేదో తింటూ వుండాలని ఆవిడకు తోచింది. తిండిగాని, దబ్బులు గాని ఇంట్లోనుంచి దొంగిలిస్తున్నాడా అని ఆలోచించి చూసింది. నమ్మకక్యం గాలేదు. ఒకవేళ అవతల వీధిలో ఉన్న తన ఆడబడుచు వాణ్ణి పిలిచి తిండి పెట్టి, దబ్బులిచ్చి తన ఇంటి రహస్యాలేమన్నా తెలుసుకుంటున్నదా అని అనుమానం కలిగింది. ఈ అనుమానానికి ఆధారం దొరకలేదు. ఎందుకైనా మంచిదని ఆరోజుల్లా వాణ్ణి ఒకంట కనిపెడుతూనే వుంది. వాడెక్కడికీ పోలేదు. ఎవరితోనూ మాట్లాడలేదు. ఏమీ కొనుక్కొని తినలేదు. అన్నిటిని మించిన చిత్రమేసుంటే తిండిమాటే ఎత్తలేదు. మామూలుగానే పనులన్నీ చేశాడు.

ఆ రాత్రి మాలక్ష్మమ్మ గుండె కరిగింది. వాడిమీద వచ్చిన కోపమంతా దిగిపోయింది. ఆవిడలెక్కన వా డప్పటికి మూడు పూటలు తిండి తినలేదు. పిల్లల అన్నాలయినాక వాడికి మామూలుకన్నా ఎక్కువ అన్నంపెట్టి, "పో వెధవా, పిచ్చికళలుపోక కడుపునిండా తిను" అన్నది. కంచాలూ, అన్నమూ తీసుకుని రంగడు ఇంటివెనక్కు పోయినాడు. మరుక్షణమే ఆవిడ కేదో సందేహం తోచింది. ఆకలిమీద వున్నవాడు ఎంత ఆత్రంగా తింటాడో చూదామని ఆవిడ వాడివెనకే పిల్లిలాగా బయలుదేరింది. ఆవిడ గోడమలుపునుంచి తొంగి చూసేసరికి

బాదంచెట్టు పక్కగా తోక ఆడిస్తూ, తెల్లకుక్క, దానిముందు అన్నం బోర్లిస్తూ రంగడూ కనిపించాడు.

మొదట మాలక్ష్మమ్మ నిర్ఘాంతపోయింది. తరువాత ఆవిడకు కలిగినది అగ్రహం. ఈసారి ఆవిడ కోపానికి కారణం అన్నం కుక్క తినేస్తున్నదనికాదు; రంగడు ఇంత అస్వాభావికంగా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తున్నాడా అని! అసహజమైన పని చెయ్యటంలో వాడి కా పట్టుదల ఏమిటా అని! ఆవిడకు రంగడిపై కలిగిన కోవంలాంటిదే పూర్వం పారణ్యకశిపుడికి ప్రహ్లాదుడిపై కలిగివుండాలి.

“ఒరే రంగడూ! అని ఒక్క పొలికేక పెట్టింది మాలక్ష్మమ్మ. రంగడు నిర్ఘాంతపోయినాడు. ఆవిడ దగ్గిరికి వస్తూంటే వొణికిపోయినాడు. మాలక్ష్మమ్మ రంగణ్ణి చేతికి దొరికిన ఎండు బాదం కొమ్మతో బాచింది. ఆ బాదుడుకు అర్థం లేదు. వాడు తన దొక్కే మాడ్చుకుంటున్నాడుగాని ఆవిడకు చేసిన ద్రోహం ఏమీ లేదు. ఆ ఎంగిలి కంచాల అన్నంతో ఆవిడకు ఇంకేమీ ఉపయోగంలేదు. న్యాయంగా అది రంగడి సొత్తు. ఆవిడ ఆమోదించే న్యాయం ప్రకారం చూసినా! దాన్ని వాడు ఏం చేసుకున్నా ఆవిడకు అభ్యంతరం ఉండరాదు.

రంగడు ఏడిచాడు. మళ్ళీ “ఇట్లా చేస్తావా? చేస్తావా?” అని అడుగుతూ ఆవిడ కొడుతుంటే “చెయ్యనమ్మగారూ. చెయ్యనమ్మగారూ!” అన్నాడేగాని వాడు చేసిన తప్పేమిటో వాడికి తెలీదు.

ఇదంతా మాలక్ష్మమ్మకూ సుఖంగా లేదు. కొంత సేవయాక ఆవిడ వాణ్ణి లోపలికి తీసుకుపోయి “ఎందుకిట్లా అన్నం తీసుకుపోయి కుక్కకు పెడతావు? పొద్దునల్లా మాడిస్తేనే, సిగ్గులేదట్రా? నీ పొట్ట సంగతి నువ్వు చూసుకోక ఆ కుక్క గొడవ నీకెందుకురా?” అన్నది.

వాడు మాట్లాడలేదు. వేరే ఏం తింటున్నావు, చెప్పమన్నది. ఏమీ తినటం లేదన్నాడు - వాడు. నీ కన్నం అబ్బిరేకపోతే చెప్పు. నాచేత నిష్కారణంగా దేనికి వండి వార్చిస్తావు? అన్న దావిడ. తనకు అన్నం అక్కర్లేదన్నాడు రంగడు. ఆవిడ నిర్ఘాంతపోయింది. కాని, వాడు చాలా ఏళ్ళుగా తిండి తినటమేలేదని విని, దాన్ని రూఢిచేసుకుని ఆవిడ పొందిన ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు.

ఆవిడే ఊరంతా టాంటాం వేసింది, రంగడు అసలు అన్నమే తినడని, తనవోట ఈమాట విని ఒక్కొక్కరే ఆశ్చర్యపోతున్నకొద్దీ ఆవిడకు ఓవిధమైన ఆనందం కలగసాగింది. తానే అన్నం తినని మనిషి అయినట్టూ ప్రపంచం తనను చూసే ఆశ్చర్యపోతున్నట్టూ ఆవిడ భావించసాగింది. రంగడు అన్నం తినకపోవటావల్ల తనకు ఊళ్ళో ఇంత ప్రాముఖ్యం వస్తుందని ఆవిడ కలలో

కూడా అనుకోలేదు. అందరూ వాణ్ణి గురించి తనను అడిగేవాళ్ళే. రంగడికి తానొక గార్డియన్ అయి కూచుంది!

కాని ఈ ఆనందం ఆవిడ కాదేకాలం దక్కలేదు. ఇతరులు రంగణ్ణి తనకు కాకుండా చేయాలని చూస్తున్నట్టు ఆవిడకు తోచింది. పొరుగింటి సుబ్బమ్మ వచ్చి చాలా ఇచ్చకాలాడింది. రంగణ్ణి చూసినప్పుడే అనుకుందిట, వాడు మామూలు మనిషి కాడని.. నోరుబడ! వాడు తన ఇంట్లోనే పనిచేస్తుంటే పువ్వుల్లో పెట్టి పూజించేదట! వాణ్ణి కుక్కకన్నా హీనంగా చూశానట. వాడు వచ్చి నవ్వుట్నుంచీ మా లక్ష్మమ్మ గారింటికి ఎంతో కలిసొచ్చిందట! వాడొచ్చిన ఏడు మా లక్ష్మమ్మ గారి కాకరపాదు కాచిన కాపుతోనే తాము - అంటే సుబ్బమ్మ అదంతా రంగడి మహిమ అనుకుందట.

అంజనేయోపాసన చేసే ఆ గడ్డం హనుమయ్య వచ్చాడు. రంగడికేసి రెప్ప వాల్చకుండా చాలాసేపు చూసి, తల ఆడించి "తెలిసింది, తెలిసింది" అన్నాడు. చేతులు జోడించి ఆకాశం కేసి చూసి, కళ్ళు తేలేసి, గుంజీలుతీసి, రంగడి దగ్గరకొచ్చి వాడి చెవులో ఏదో చాలాసేపు నూరిపోశాడు. "హనుమయ్య ఏం చెప్పాడా?" అని తరువాత అడిగితే రంగడు భయంతో "చెప్పకూడదు, చెబితే నా తల పగిలిపోతుంది" అన్నాడు.

నోరు మాట్టాడితే నొసలు వెక్కిరిస్తుంది, ఆ బసవయ్యకు. ఆయన వచ్చి కళ్ళెగరేస్తూ "నేర్పంటే మా లక్ష్మమ్మది. రంగడి కిన్నాళ్ళూ జీతమూ ఇవ్వకుండా, తిండి పెట్టకుండా పని టయించుకుంది?" అని వదిమంది వింటూండగా అనేశాడు!

రంగడుకూడా వెనకటి రంగడు కాదిప్పుడు. అందరూ తనను చూడ రావటమూ "ఏన్నాళ్ళనుంచీ నువు తిండి మానేశావురా! నీ కేనైనా మంత్రం వచ్చా! ఏ బైరాగి అయినా చిట్కా ఇచ్చాడా? చాటుగా ఏమన్నా తింటూంటావా? కావాలని అన్నం తింటే ఏమవుతుందిరా? కడుపునెప్పి వస్తుందా? దాహమవుతుందా? వంటవాసనవస్తే నోరూరదూ?" ఇత్యాది ప్రశ్నలు వేస్తూండడము వాడికి భలే సరదాగా వుంది.

గడిచిన రోజుల్లో టెంటు సినిమా లాడించిన వెంకయ్య రంగణ్ణి గురించి మొదటగా పత్రికల్లో వేయించాడు ఆయనే పత్రిక పట్టుకువచ్చి తాను వేయించిన వార్త చదివి వినిపించాడు.... "ఈ కుర్రవానికి వ్రాయను చదవను రాదు. వీనికి ఎట్టి మంత్రములును రావు. ఈ వింత చూచుటకు వ్రజలు తండోవ తండములుగా చుట్టూప్రక్కల గ్రామములనుండి వచ్చుచున్నారు. కొందరు ఈ

భగవదంశ సంభూతునికి కానుకలు అర్పించి మ్రొక్కుకొనుచున్నారు." అని వెంకయ్య చదివేసరికి, అదంతా నిజం కాకపోయినా ఊళ్ళోవాళ్ళు హర్షించారు.

ఈ వార్త వ్రతీకల్లో పద్దనాటినుండి నిజంగానే జనం కానుకలతో రాసాగారు. మాలక్ష్మమ్మ కంగారుపడింది. ఈ వచ్చే జనమూ, వాళ్ళు తెచ్చే కానుకలూ మొదలైనవి చూస్తే వాటికితగ్గ పవిత్ర వాతావరణం తనయింట లేనట్లు ఆవిడకు స్పష్టమయింది. ఈ సంగతి ఆవిడ వెంకయ్యతోనే అన్నది. వెంటనే వెంకయ్యకు గొప్ప ఆలోచన తట్టింది. ఆయన రాఘవయ్యతో మాట్లాడి, వాళ్ళతోటలో చిన్న కుటీరం వేయించాడు. అందులో రంగడికి మకాం ఏర్పాటు చేశారు. వాడికి చిన్న యోగివేషం వేయించాడు వెంకయ్య. తపస్సు చేస్తున్నట్టు వాణ్ని కూచోమన్నారు. ఎవరికీ ఏమీ జవాబులివ్వక్కర్లేదన్నారు. భక్తుల్నందర్నీ అక్కడికి రమ్మనమన్నారు.

"రంగడి కిది సమ్మతంకాలేదు. ఒకగంట కదలకుండా కూచునేసరికి వాడికి యమచెర ఆయిపోయింది. ఆకలి ఒకటి లేకపోయినా వాడికి మిగిలిన కోరికలన్నీ ఉన్నయాయె మరి. గొడ్డమధ్య తిరగటం, గోలికాయ లాడటం, చింత చెల్లెక్కడం, డాం దగ్గర చేపలు పట్టేవాళ్ళతో కబుర్లు చెప్పటం; ఇవేవీ లేందే వాడికి జీవితమే లేదు. కళ్ళుమూసుకుని కూచుంటే వాడికి మొదట్లో నవ్వొచ్చింది.

"చీ! నవ్వకు" అన్నాడు రాఘవయ్య.

"మేం చెప్పినట్టు చేయకపోతివా తాట వొలుస్తాం!" అన్నాడు వెంకయ్య. ఈ ఇద్దరూ వాడికి యములయ్యారు.

కుక్క ఒక సమస్య ఆయింది. రంగడు రాఘవయ్యగారి తోటలో మకాం పెట్టినట్టు తెల్లకుక్క వసికట్టి నేరుగా వాడి దగ్గరికివచ్చి వాడి కెదురుగా కూచుంది. రంగడు రెండు మణికట్లూ రెండు మోలాళ్ళమీదా ఆనించి అభయ ముద్ర పట్టినట్టు కళ్ళుమూసుకుని కూచుంటే కుక్కకి ఇదంతా నిజమా? లేక నేను కలగంటున్నానా? అని అనుమానం కలిగినట్టుంది. అది తల ఒక పక్కకి ఒరగేసి రంగడికేసి పరీక్షగాచూసి, ఎందుకన్నా వంచినది ముందుకువచ్చి వాడి మొహం నాకింది. ఈ సమయంలో లోపలికి వచ్చిన రాఘవయ్య దాని నడుం విరిగేట్టు ఒక్కతన్ను తన్నాడు. ఏ అవచారం చెయ్యని తెల్లకుక్క భగవంతుడికి మొరపెట్టుకుంటూ అవతలికి పోయి పాక బయటినుంచి ఆరవసాగింది.

మాలక్ష్మమ్మను ఎవరూ తన్నలేదుగాని ఆవిడ గతీ దాదాపు కుక్కగతే ఆయింది. ఆవిడ పని మానుకుని ఒక పూటల్లా రంగడిదగ్గరే కూచుంది. ఎందుకు

కూచున్నదీ అవిడకే తెలీదు. వాడిమీద తన కప్పుడేహక్కులేదని అవిడకింకా స్పష్టంగా తెలియలేదు. రంగడి బక్తులెవరూ తనను గురించి పట్టించుకోవటం లేదు. మధ్యాహ్నం పదకొండింటికి అవిడకు ఎవరో కోప్పడ్డట్టయింది, తాను ఇక్కడ కూచుంటే ఇంటిపను లెవరు చేస్తారు? అయినా తన కిక్కడ ఏం పని? తాను రంగడికి కానుకలివ్వటంగాని, మొక్కుకోవటంగాని అసంభవం. అసలు రంగడు అట్లా కూచోవటమే అవిడకు ఎబ్బెట్టు ఉంది. ఎవరికీ చెప్పకుండా మాలక్కుమ్మ వెళ్ళిపోయింది.

రంగడికి ఫొటో తీయించి పత్రికల్లో వెయించాలని వెంకయ్య సంకల్పించాడు. వెంకయ్య దగ్గర పాత కెమెరా ఒకటుంది. దాంతో ఫొటోలు తీశాడు. కాని లాభం లేకపోయింది. ఒక ఫోటోలో రంగడి తలకాయ లేదు. రెండోదాన్లో వాడు ఒరగబడి కూచున్నట్లు వడ్డాడు. అన్నిటిలోనూ పొగమంచు రంగణ్ణి ఆవరించినట్లుగానే వుంది. ఒక్కదానిలోనూ వాడి మొహమూ ముక్కు తెలియ రావటంలేదు.

గత్యంతరంలేక వెంకయ్య బస్టికి వెళ్ళి ఒక ఫొటోగ్రాఫర్ను తీసుకొచ్చాడు. వాడు మూడు ఫొటోలు ఎత్తాడు. ఒకదాంట్లో రంగడు ఒకడే ఉన్నాడు. రెండోదాన్లో రంగడూ, పక్కన రాఘవయ్యూ ఉన్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. "రంగడివెంట నువ్వుంటే నేనూ ఉండాలి" అని వెంకయ్య ఆభ్యంతర పెట్టిన మీదట మూడో ఫొటో ముగ్గురితోనూ తీశాడు ఫొటోగ్రాఫర్. రాఘవయ్యే డబ్బిచ్చి పంపాడు.

నాలుగోనాటికి ఫొటోలు వచ్చాయి. అన్నీ ఒక ఫొటో కాపీలే. అందులో రంగడూ రాఘవయ్యూ మాత్రమే ఉన్నారు. వెంకయ్య ఆదరాబాదరా బస్టికి పోయి ఫొటోగ్రాఫర్ను ఇదేమిటని అడిగాడు. "నన్నేం చెయ్యమన్నారు? మిగిలిన రెండు ప్లేట్లూ పగిలిపోయాయి." అన్నాడు ఫొటోగ్రాఫర్.

రంగడు చాగా గిట్టుబాటుగా ఉన్నాడు, వాడూ, రాఘవయ్యూ ఉన్న ఫోటో పత్రికల్లో పడ్డప్పటినుంచీ జనం దూరపు గ్రామాల నుంచి కూడా రాసాగారు. కట్నాలూ, కానుకలూ రాసాగాయి. ఇందులో వెంకయ్యకు వంతు పెట్టటం రాఘవయ్యకు శుష్కదండగగా తోచింది. "నువు కూడా పనిమాను కొని ఈ తోటలో దేనికి? పనిబద్ధప్పడు నేను నీకు కబురు చేస్తాగా?" అన్నాడు రాఘవయ్య వెంకయ్యతో.

"ఓహో! అదా సంగతి?" అన్నాడు వెంకయ్య.

మర్నాటినుంచీ వెంకయ్య రకరకాల ప్రచారం చెయ్యసాగాడు. రంగడు

మూడు పూటలా మెక్కి తింటాడనీ, రాఘవయ్య ప్రపంచాన్ని వంచిస్తున్నాడనీ ఊరూరా ప్రచారం చెయ్యసాగాడు. ఈ ప్రచారం ఊరికే పోలేదు. రంగడికి కానుకలు అర్పించుకున్నవాళ్ళు కొందరు ఏ మహత్తూలేదని వాడికి దణ్ణంపెట్టి కోరుకుంటే కోరిక నీర్ధించదనీ అనసాగారు.

ఒకరోజున వెంకయ్యగారి దడి అంటుకుంది. రంగణ్ణి గురించి దుష్ప్రచారం చేసినందుకే ఈ పని జరిగి ఉంటుందని రాఘవయ్య కొందరితో అన్నాడు. అందరూ నమ్మలేదు. రంగణ్ణి గురించి ఎందరో ఎన్ని రకాలుగానో చెప్పకొన్నారు. కాని వాడి అవస్థ విచారించినవాడు లేడు. వాడి గతి నానాటికి దుర్భరమవుతున్నది. రాత్రిపూటే వాడి ప్రాణానికి కాస్త సుఖం. ఒకరాత్రి వాడు కుటీరందాటి తోటదాటి పొలాలన్నీ చుట్టి వచ్చాడు. ఇంటికి రాగానే రాఘవయ్య చావదన్నాడు.

"ఈసారి తోటదాటి పోయి చూడు, పూడ్చిపెడతా!" అన్నాడు రాఘవయ్య. ఆ మర్నాటి రాత్రి రాఘవయ్య గురకపెట్టి నిద్రపోతున్న సమయంలో రంగడు తోట దాటాడు. రాఘవయ్య తంఠాడని కాబోలు మళ్ళీ వాడు ఆ వూరికి తిరిగిరాలేదు. వాడి జాడ తెలుసుకున్నవారు కూడా లేరు.

[ముద్రణ : 1954 కథాసాగరం (2), తొలికూర్పు,
ఆదర్శ గ్రంథమండలి : విజయవాడ]